

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการความรู้ด้านการบริการเอกสารจดหมายเหตุ : เครื่องมือ
แนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

กลุ่มบริการและประสานส่งเสริมกิจการจดหมายเหตุ

สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๖๗

โครงการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ

๑. วัตถุการและเหตุผล

เอกสารจดหมายเหตุเป็นหลักฐานสำคัญที่บอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ของชาติทุกด้านทั้งด้าน การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ เอกสารจดหมายเหตุจึงเป็นข้อมูล สำคัญที่มีคุณค่ายิ่ง เป็นขุมทรัพย์ทางปัญญาเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย

เอกสารจดหมายเหตุมีอายุเก่าแก่ตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๔ (ประมาณ ๑๕๐ ปี) เป็นต้นมา ดังนั้นจึงมี บัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เอกสารเกิดการชำรุดเสียหาย ซึ่งปัจจัยภายนอกได้แก่ สภาพแวดล้อมในการจัดเก็บ รักษา การใช้งาน และปัจจัยภายในได้แก่ ปฏิกริยาของสารเคมีต่าง ๆ ที่อยู่ในเอกสาร รวมทั้งการอนุญาต ให้ผู้ที่นักวินาชดึงเอกสารด้วยการย่นและทำสำเนาเอกสาร ลิ้งเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เอกสาร จดหมายเหตุเกิดการชำรุดเสียหาย และสูญหายได้ ดังนั้นการให้บริการค้นคว้า วิจัย ข้อมูลจากเอกสาร จดหมายเหตุ จึงต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง พิจารณาทุกกระบวนการบริการ

โครงการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ จึงเป็นโครงการที่จะช่วยให้ ผู้ที่นักวินาชได้ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าความสำคัญของเอกสารจดหมายเหตุ และมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการเอกสารจดหมายเหตุให้อยู่ในสภาพดี เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติตลอดไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้เอกสารจดหมายเหตุ
๒. เพื่อให้ผู้ใช้บริการรู้จักขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุที่ถูกต้อง
๓. เพื่อให้หน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไปตระหนักในคุณค่าและ ความสำคัญของเอกสารจดหมายเหตุ

๓. ประเด็นการ

- ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาและความไม่สะดวกในการใช้เอกสารจดหมายเหตุ การชำรุดของ เอกสารที่มีสาเหตุมาจากการให้บริการ
- กำหนดวิธีการและแนวทางปฏิบัติในการเข้าใช้เอกสารจดหมายเหตุ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความ ชำรุดเสียหาย
- เรียนรู้ขั้นตอนคุ้มครองข้อมูลการใช้เอกสารจดหมายเหตุ
- ดำเนินการบันทึกภาพเพื่อจัดทำ DVD
- แจกจ่ายเผยแพร่คู่มือในรูปแบบ DVD ให้แก่หน่วยงาน และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

สรุปผิดชอบโครงการ

กลุ่มบริการและประสานสั่งเสริมกิจการขาดหมายเหตุ สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๒

งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณประจำปี ๒๕๕๒ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

จำนวนผลผลิต DVD จำนวน ๑,๐๐๐ แผ่น

มาตรฐานค่าค่าว่าจะได้รับ

๑. ให้เผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์การใช้เอกสารขาดหมายเหตุ
๒. ผู้ใช้บริการรู้จักขั้นตอนการใช้เอกสารขาดหมายเหตุที่ถูกต้อง
๓. หน่วยงาน องค์กร สถานบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป ทราบถึงคุณค่าและความสำคัญของเอกสารขาดหมายเหตุ

คำสั่งสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ที่ ๑๗/๒๕๕๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ

เอกสารจดหมายเหตุเป็นหลักฐานสำคัญ ที่บอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ของชาติ ทุกด้าน ทั้งด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม อารีตประเพณี เอกสาร จดหมายเหตุจึงเป็นข้อมูลสำคัญที่มีคุณค่ายิ่ง เป็นขุมทรัพย์ทางปัญญาเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้าวิจัย เอกสารจดหมายเหตุมีอายุเก่าแก่ตั้งแต่สมัยปลายรัชกาลที่ ๔ เป็นต้นมา ซึ่งมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เอกสารเกิดการชำรุดเสียหาย โดยเฉพาะการให้ผู้คนค้าขายเข้าถึงเอกสารด้วยการอ่านและการ ทำสำเนา ซึ่งการให้บริการค้นคว้าวิจัยข้อมูลจากเอกสารจดหมายเหตุต้องปฏิบัติตามความระมัดระวัง และพิถีพิถันทุกกระบวนการบริการ สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติจึงเห็นสมควรดำเนินการโครงการ จัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบง่ายบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้บริการ เอกสารจดหมายเหตุ ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ (นางสุรีย์รัตน์ วงศ์เสงี่ยม)	ประธานคณะกรรมการ

๒. นางสาวกรพินธ์ ทวีตา	คณะกรรมการ
๓. นางสาวบุษรา คงญู	คณะกรรมการ
๔. นางสาวพนવัลย์ จั่งแสง	คณะกรรมการ
๕. นางบุศยารัตน์ คูเทียม	คณะกรรมการและ เลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

๑. กำหนดแนวทางและการวางแผนการปฏิบัติงาน
๒. ติดต่อประสานงาน จัดเตรียมข้อมูล และจัดเตรียมสถานที่

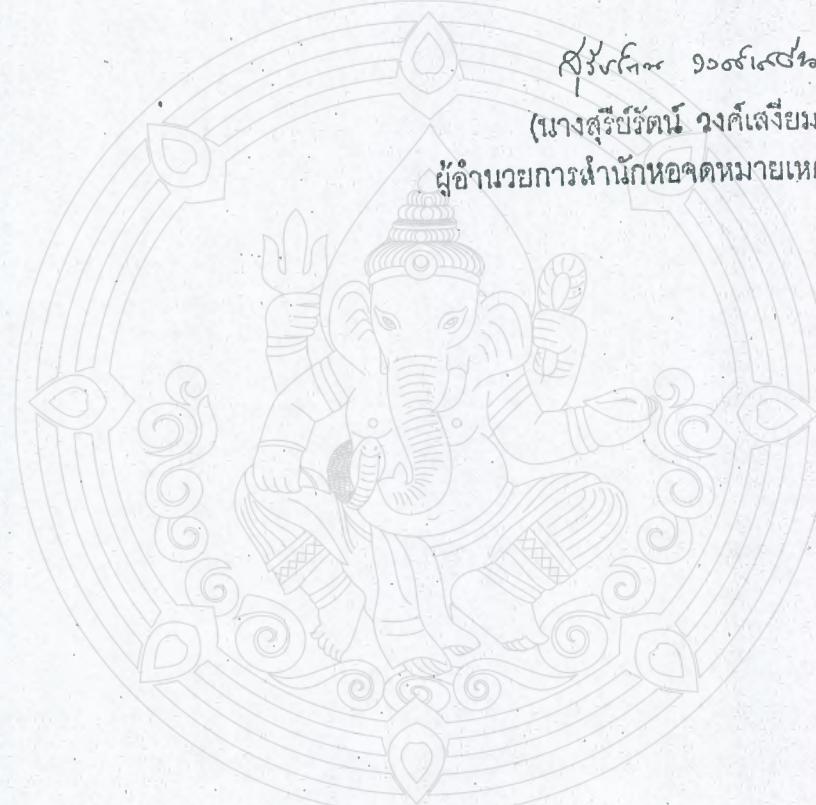
๓. ดำเนินงานเรียบเรียงขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ
๔. ดำเนินการเกี่ยวกับการบันทึกภาพจัดทำ DVD
๕. แจกจ่ายเผยแพร่
๖. ประเมินผลและจัดทำรายงาน

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

ศรีรัตน์ ๑๐๗๖๘๙

(นางสุรีย์รัตน์ วงศ์เสี้ยม)

ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

รายงานการประชุม
คณะกรรมการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒

วันศุกร์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องบอร์ดรูม ชั้น ๒

สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

ผู้ร่วมประชุม

๑. นางสาวกรพินธ์ ทวีตา
๒. นางสาวบุญรา คงชู
๓. นางสาวพนาวัลย์ จ่างแสง
๔. นางนฤศวร์ตัน คุ่เกะยม

หัวหน้าคณะกรรมการ

คณะกรรมการ

คณะกรรมการ

คณะกรรมการและเลขานุการ

ค่าประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

๑. เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ

ที่ประชุมรับทราบคำสั่งสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติที่ ๑๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือแนะนำการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ

๒. รูปแบบเนื้อหา และงบประมาณ

จัดทำเป็น DVD จำนวน ๑,๐๐๐ แผ่นเพื่อแจกจ่ายและเผยแพร่แก่หน่วยงานและสถานศึกษา ๗๘ แห่ง ระบบท่องเที่ยว ๙ นาที และ ๑๕ นาที โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ การแนะนำขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ แห่งชาติ แนะนำเอกสารจดหมายเหตุ และแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ และการใช้เอกสารจดหมายเหตุที่ถูกวิธี โดยใช้งบประมาณจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท

๓. การมอบหมายงาน

นางสาวกรพินธ์ ทวีตา หัวหน้าคณะกรรมการ ได้มอบหมายหน้าที่แก่คณะกรรมการดังนี้

๓.๑ นางสาวกรพินธ์ ทวีตา

- ควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติงานโครงการ
- เรียนรู้เรื่องเนื้อหา และขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ
- ควบคุมตรวจสอบเนื้อหา ข้อมูล
- คัดเลือก จัดเตรียมข้อมูลในการถ่ายทำ
- ควบคุม ดูแล การถ่ายทำ การบันทึกภาพ และเสียง

๓.๒ นางบุศยารัตน์ คู่เทียน

- ดำเนินการจัดทำกำลังตั้งค่าณที่ทำงาน
- ติดต่อประสานงานจัดเตรียมข้อมูล และจัดเตรียมสถานที่
- ตรวจพิสูจน์เอกสารเนื้อหาข้อมูล
- คุ้มครอง การถ่ายทำกรบันทึกภาพ และเสียง
- ดำเนินการแขกจ่าข แและเผยแพร่

๓.๓ นางสาวบุญรา คงชู

- ดำเนินการจัดพิมพ์บันทึกต่าง ๆ

๓.๔ นางสาวพนาวัลย์ จ้างแสง

- ดำเนินการจัดทำหนังสือขออนุมัติการเบิกจ่ายต่าง ๆ
- จัดทำรายงานสรุปผลโครงการ

๔. ระยะเวลาในการจัดทำ

ทางบริษัทจะมาดำเนินการถ่ายทำประมาณต้นเดือนกันยายน ๒๕๕๒ และต้องดำเนินการแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒

ที่ประชุม รับทราบ

ที่ประชุม เวลา ๑๕.๓๐ น.

~~~~~  
(นางบุศยารัตน์ คู่เทียน)

คณะกรรมการและเลขานุการ  
บันทึกการประชุม

~~~~~  
(นางสาวกรพินธ์ ทวีตา)
หัวหน้าคณะกรรมการ
ตรวจสอบรายงานการประชุม

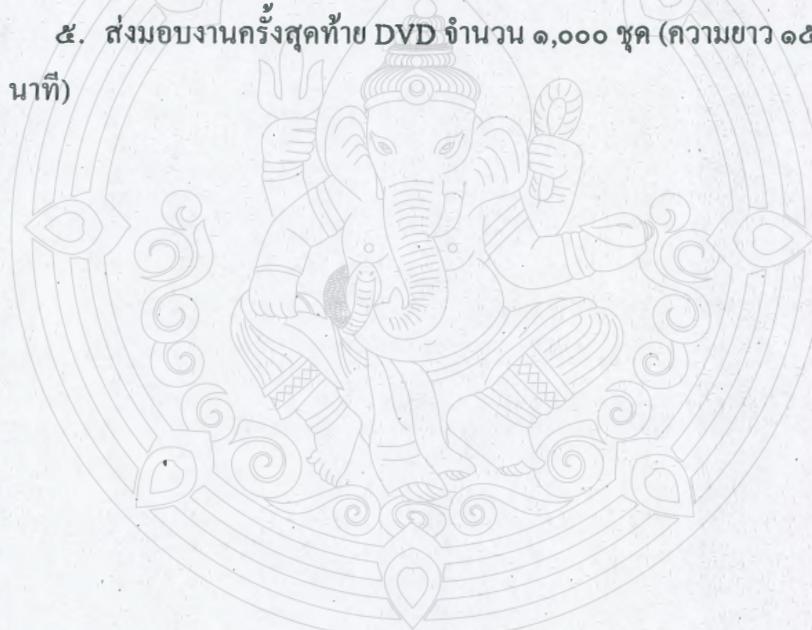
รายละเอียดการจัดทำภูมิเนื้อแน่นำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ

๑. ดำเนินการจัดทำ script ตามเนื้อหาสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติกำหนด
จำนวน ๒ บท

- บทแรก ความยาว ๑๕ นาที
- บทที่สอง ความยาว ๙ นาที และส่งมอบให้สำนักหอจดหมายเหตุ
แห่งชาติ

๒. ดำเนินการถ่ายทำตาม script และส่งมอบต้นฉบับที่ตัดต่อแล้วเพื่อสำนัก
หอจดหมายเหตุแห่งชาติตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์

- ๓. ดำเนินการปรับแก้และส่งต้นฉบับครั้งที่ ๒ ให้สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ
- ๔. ดำเนินการแก้ไข (ถ้ามี) และทำสำเนา DVD จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด
- ๕. ส่งมอบงานครั้งสุดท้าย DVD จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด (ความยาว ๑๕ นาที และ
ความยาว ๙ นาที)

โครงการความรู้ด้านการบริการเอกสารจดหมายเหตุ :
เครื่องมือแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ

สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

บทบรรยายการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ

VIDEO	AUDIO
รูป ร.5 เป็น หนังสือ กันหนังสือ	"หนังสือชนิดนี้ควรจะเข้ามาไฟฟ ขอให้เก็บให้ดี" ลายพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระปูลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในเอกสารจดหมายเหตุ ซึ่งเก็บรักษาไว้ที่ห้องจดหมายเหตุแห่งชาติ พระองค์ทรงเลิงเห็นความสำคัญของ หนังสือราชการเป็นอย่างยิ่ง และมีพระราชกระแสให้นำไปเก็บรักษาไว้ ในห้องจดหมายเหตุ
รูปสมเด็จฯ กรมพระยาดำรงฯ ถือกล้องถ่ายรูป กันคว้า หนังสือ	" เรายาหนังสือหลักฐานทางราชการในสมัยก่อน ๆ ลำบากอยู่แล้ว จะนับ ถ้าเริ่มต้นเสียแต่บัดนี้ ในเวลาอีก 100 - 200 ปี เด็ก ๆ จะแต่งหนังสือเรื่อง อะไรก็จะหาหลักฐานได้จากหอนี้ ไม่ต้องลำบากเหมือนคนชั้นพ่อ" สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ พระบิชาแห่งวิชาประวัติศาสตร์ไทย ทรงคำริ ขัคตึ้งห้องจดหมายเหตุและห้องรูปปี้น เพื่อเก็บรักษาเอกสารและรูปถ่ายไว้ให้ คนรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้า
ภาพประวัติศาสตร์ต่าง ๆ	คำยุพราชปรีชาญาณและการน้อมการณ์ไกลในวันนั้นของพระบาทสมเด็จ พระปูลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือ จุดเริ่มต้นของบทบันทึกประวัติศาสตร์ย่างเป็น ทางการ ทุกเรื่องราว ทุกเหตุการณ์สำคัญ และทุกหน้าประวัติศาสตร์นับตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้ถูกรวบรวมไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ณ ที่แห่งนี้ ห้องจดหมายเหตุแห่งชาติ
ภาพด้านหน้าอาคาร ภาพกว้างของห้องจดหมายเหตุ มุมต่าง ๆ	ในแต่ละวันมีผู้คนที่สนใจค้นคว้าเรื่องราวในอดีตและเวียนเดินทางมายัง สำนักห้องจดหมายเหตุแห่งชาติ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณสำนักหอสมุดแห่งชาติ ท่า ท่าวาสุกรี ต.สามเสน เพื่อสืบค้นข้อมูลทุกรายละเอียดประวัติศาสตร์นับตั้งแต่สมัย ปลายรัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา ซึ่งได้ถูกรวบรวมไว้ ณ ที่แห่งนี้ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ภายใต้การกำกับดูแลของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม
ภาพเอกสารประเภทต่าง ๆ	เอกสารจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกสารส่วนบุคคลจากเหล่าต่างๆ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ จะถูกรวบรวมและเก็บรักษาไว้ที่นี่ โดยนักจดหมายเหตุ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์ประเมินคุณค่า และจัดหมวดหมู่ เพื่อจัด เก็บรักษาและอนุรักษ์ไว้อย่างเป็นระบบ พร้อมนำออกให้บริการถูกต้องตามหลัก วิชาการจดหมายเหตุ
CU เนื้อหาในจดหมายเหตุสำคัญ ๆ ที่เป็นเรื่องราวประวัติศาสตร์	เพราะไม่เพียงแต่เอกสารเดียวเรื่องราวในอดีตเพื่อสนับสนุนการศึกษา กันคว้า วิจัยเท่านั้น แต่เอกสารจดหมายเหตุยังสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงทาง ประวัติศาสตร์ทั้งการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ และเอกสาร ใช้เป็น หลักฐานในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและสถาบัน หรือแม้กระทั่งการสนับสนุน เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิอันชอบธรรมในการครอบครองดินแดน คั่งน้ำ

บทบัญญัติที่มีอยู่ในแบบเขียนตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ

2

VIDEO	AUDIO
	เอกสารจดหมายเหตุจึงถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญยิ่ง และจนถึงวันนี้ มรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และมีรูปแบบที่หลากหลายไปตามกาลเวลา
ภาพจดหมายเหตุประเภท ลายลักษณ์ ภาพจดหมายเหตุประเภท โสตทัศนฯ ภาพเอกสารแผนที่ แผนผัง แบบแปลน พิมพ์เจีย ภาพจดหมายเหตุ ซีดี วีซีดี แผ่นดิสก์ฯลฯ ภาพจดหมายเหตุในรูปสื่อ อิเล็กทรอนิกส์	เอกสารจดหมายเหตุแบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1. เอกสารจดหมายเหตุประเภทลายลักษณ์ (Textual Archives) มีเนื้อหาเป็น ลายลักษณ์อักษร ทั้งตัวเขียนและตัวพิมพ์ เช่น ในบอค สารตรา เอกสาร โต้ตอบ ประกาศ เอกสารการประชุมແຜງงาน โครงการฯลฯ 2. เอกสาร โสตทัศนจดหมายเหตุ (Audio - Visual Archives) สื่อความหมายด้วย ภาพหรือเสียง เช่น ภาพถ่าย พลัมเนก้าตีฟ สไลด์ แผ่นบันทึกเสียง และแผ่น บันทึกภาพ ไปสเตอร์ ปฏิกิริย พลัมภาพบนตร์ฯลฯ 3. เอกสารประเภทแผนที่ แผนผัง แบบแปลน (Cartographic Archives) 4. เอกสารจดหมายเหตุประเภทวัสดุคอมพิวเตอร์ (Machine - Readable Archives) เป็นเอกสารประเภทคอมพิวเตอร์ เช่น แผ่นดิสก์ ซีดี วีซีดี ฯลฯ ปัจจุบันมีการบริหารจัดการจดหมายเหตุในรูปแบบใหม่ นั่นคือ จดหมายเหตุ ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Records) ซึ่งจะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากกระบวนการบริหารงานในรูปแบบทันสมัย เช่น e - Government
ภาพจดหมายเหตุสำหรับครุฑ์โกร姆 ภาพเครื่องอบกสารกำจัดแมลง เครื่องถ่ายไมโครฟิล์ม	อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นเอกสารจดหมายเหตุในรูปแบบใด ซึ่งได้ผ่านกาลเวลา มาอย่างนาน ผ่านอุณหภูมิ ความชื้น ฝุ่นละออง หรือแม้กระทั่งศัตรูตัวน้อยอย่าง ปลวก แมลงสาบ 模ดหนังสือ ล้วนทำให้เกิดการเสื่อมสภาพหรือชำรุดเสียหาย โดยเฉพาะความเสียหายจากการใช้งานโดยน้ำมือของมนุษย์ ทำให้ต้องมีการคุ้มครองเอกสารจดหมายเหตุประเภทต่าง ๆ อย่างดีที่สุด ทั้งเรื่องอุณหภูมิ ความชื้น ลักษณะของเอกสารจดหมายเหตุ แสงสว่าง หรือแม้กระทั่งวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องก็ต้องให้ ความสำคัญ อย่างมาก ซึ่งต้องสังนึกษาต่างประเทศ เช่น เครื่องอบเอกสาร เพื่อกำจัดแมลง เครื่องถ่ายไมโครฟิล์ม เป็นต้น
ภาพผู้คนกำลังคืนคัวจดหมายเหตุ	ดังนั้น หากมีโอกาสไปใช้บริการที่ห้องจดหมายเหตุแห่งชาติ อย่าลืมใช้เอกสาร จดหมายเหตุทุกชิ้นอย่างระมัดระวังที่สุด เพราะนี่คือสมบัติของชาติที่มีค่าซึ่งเรา ต้องช่วยกันรักษาไว้

บทบรรยายการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ

3

VIDEO	AUDIO
ภาพเอกสารจดหมายเหตุตามมาด้วย มาตราล ภาพเอกสารจดหมายเหตุ เก่าแก่ที่สุด 150 ปี	ท่ามกลางเอกสารจดหมายเหตุมากมายที่มาจากการแลกเปลี่ยน หลากหลายสมัยใน มีเอกสารจดหมายเหตุ ที่มีอายุมากที่สุดกว่า 150 ปี ซึ่งได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี และบังคับอยู่ในสภาพดีเพื่อรักษาความคืบหน้าของคนไทยทั้งชาติ นั่นคือ เอกสารจดหมายเหตุของ จดหมายเหตุที่นับเป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทั้งชาติ นั่นคือ เอกสารจดหมายเหตุของ รัชกาลที่ 5 ซึ่งองค์การยูเนสโกได้ประกาศรับรองให้เอกสารสำคัญชุดนี้ขึ้นทะเบียนเป็น [*] มรดกความทรงจำแห่งโลกเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552
ภาพห้องบริการค้นคิว่า	มาถึงตรงนี้ หลายท่านคงอยากรู้ว่าสัมผัสรายละเอียดความทรงจำแห่งโลก ที่ ห้องจดหมายเหตุแห่งชาติกันแล้ว นะครับ ท่านสามารถมาใช้บริการได้ทุกวันจันทร์ - วันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 8.30 น. - 16.00 น. ยกเว้น วันหยุดนักขัตฤกษ์ วันเสาร์สิ้นเดือน และวันที่ 15 - 30 ธันวาคมของทุกปี
ภาพแสดงขั้นตอนต่าง ๆ	การมาใช้บริการที่นี่ มีระเบียบปฏิบัติที่ไม่ยุ่งยาก ขั้นตอน เริ่มจากลงทะเบียน กรอกรายละเอียดในใบขออนุญาตเข้าค้นคิว่าและบัตรประจำตัวผู้ค้นคิว่า กรณี เป็นชาวต่างประเทศ ต้องผ่านขั้นตอนการติดต่อบัตรอนุญาตจากสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมศิลปากรเสียก่อน ถ้า ต้องการทำบัตรผู้ค้นคิว่าต้องใช้รูปถ่าย 2 ใน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ สามารถเข้าค้นคิว่าได้ทั้ง 2 ห้อง หลังจากนั้น ให้ลงชื่อและเวลาเข้า - ออก
กล้องแทนสายตา เดินเข้าไปที่ ชั้น 1 ห้องอบรมหลวงพิชิตปรีชากร	ที่บริเวณชั้น 1 ของอาคาร เป็นที่ตั้งของห้องอบรมหลวงพิชิตปรีชากร เป็นห้องให้ บริการค้นคิว่า เอกสารจดหมายเหตุประเภทลายลักษณ์อักษร เดินเข้าไปอีก นิดที่ชั้นลอย จะพบห้องสมุดขนาดเล็ก ให้บริการค้นคิวานั้งสือที่เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ การเมือง การปกครอง และวิทยานิพนธ์ที่ผู้ค้นคิวามาค้นคิว่าข้อมูล จากเอกสารจดหมายเหตุ รวมทั้งห้องสำหรับอ่านในโครฟิล์ม เป็นห้องที่เตรียมไว้ ให้ผู้ค้นคิว่าอ่านในโครฟิล์มแทนต้นฉบับ ส่วนกรณีที่เอกสารต้นฉบับได้รับ การอนุรักษ์โดยการถ่ายทำเป็นในโครฟิล์มแล้ว ห้องจดหมายเหตุแห่งชาติจะ งดบริการอ่านต้นฉบับนั้นๆ แต่หากต้องการค้นคิว่าเอกสาร โสตท์คันจดหมายเหตุ ต้องไปที่ห้องบูรณาตร ซึ่งอยู่ที่บริเวณชั้น 2 เป็นส่วนที่ให้บริการค้นคิว่าเอกสาร โสตท์คันจดหมายเหตุ ประเภทภาพถ่าย แผนผัง แบบแปลน แผนที่ เป็นต้น โดยผู้ค้นคิว่าสามารถค้นคิว่าเอกสาร ได้จากศูนย์บรรยายและบัญชีซึ่งแบ่ง หมวดหมู่เป็นภาพบุคคล เหตุการณ์ สถานที่ มีขั้นตอนการใช้บริการเหมือนห้อง อบรมหลวงพิชิตปรีชากร โดยกรอกแบบฟอร์มในใบยืมเอกสารซึ่งมีรูปแบบเดียวกับ ใบยืมเอกสารลายลักษณ์ผู้ถูกสั่งของส่วนตัวไว้ในศูนย์เก็บของ ส่วนอยุปกรณ์ที่นำมา เอกสารทุกชนิด ໄใช้เอกสารในห้องทำงาน รายการล้ำค่า รวมทั้งภาชนะและ

บทบรรยายการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ

4

VIDEO	AUDIO
	เครื่องคิ่มด้วยอนุญาตให้นำ Lab top และอุปกรณ์สื่อสารเข้าไปได้แต่ต้องปิดเสียง หรือหากจำเป็นต้องใช้ให้นำไปใช้ที่บริเวณด้านนอกห้องคิ้นกว้าง
ขั้นตอนการกรอกเอกสาร Super ใช้เอกสารได้ครั้งละ 3 รายการ วันละ 30 รายการ Super ข้อควรระวัง	สำหรับท่านใดที่ต้องการใช้เอกสารจดหมายเหตุ เจ้าน้ำที่ประจำห้องบริการจะเป็นผู้แนะนำขั้นตอนและวิธีการใช้เอกสารรวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ เริ่มต้นจากการเข้าคิ้นกว้างในห้องเครื่องมือช่วยค้น เพื่อหารหัสของเอกสาร เมื่อได้รหัสเอกสาร กรอกรหัสเอกสารในใบยืมเอกสาร โดยสามารถใช้เอกสารได้ครั้งละ 3 ใบยืม วันละ 30 รายการ โดยเอกสารบางส่วนให้คิ้นกว้างผ่านไมโครฟิล์มแทนเอกสารต้นฉบับ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาเอกสารจดหมายเหตุต้นฉบับไว้ให้มีอายุนานาที่สุด อย่างไรก็ตาม เมื่อจากเอกสารจดหมายเหตุเป็นมงคลสำคัญของชาติ ที่จะส่งผ่านต่อจากรุ่นของท่านสู่รุ่นลูกหลานต่อไป จึงจำเป็นต้องใช้เอกสารอย่างระมัดระวังที่สุด โดยเฉพาะเอกสารที่มีสภาพชำรุด เช่น - ไม่วางกล่องเอกสารบนพื้นห้อง - ไม่พูบหลับบนเอกสารจดหมายเหตุ - ไม่วางกระดาษ สมุดจดข้อความหรือวัสดุใดๆ บนเอกสารจดหมายเหตุขณะกำลังเขียน - ไม่จีกเส้น ไม่พับ และไม่นิ่กเอกสารจดหมายเหตุ
Super ทำสำเนาเอกสาร จดหมายเหตุ ได้ 30 รายการต่อวัน กว้าง ขั้นตอนการคืนเอกสาร จดหมายเหตุ	นอกจากนี้ ผู้คิ้นกว้างสามารถทำสำเนาเอกสารจดหมายเหตุที่ต้องการได้ การขออนุญาตทำสำเนาเอกสารจดหมายเหตุขึ้นอยู่กับคุณพินิจของสำนักห้องคดหมายเหตุ แห่งชาติ โดยใช้กระดาษพับสองกันหน้าตัวเอกสารที่ต้องการทำสำเนา ใช้ลวดเสิบกระดาษเพื่อป้องกันการฉีกขาดของเอกสาร ผู้คิ้นกว้างต้องเรียงเอกสารจดหมายเหตุตามลำดับรหัสและตรวจสอบให้ครบถ้วนทุกครั้งก่อนใช้และก่อนส่งคืนเจ้าน้ำที่พร้อมดึงกระดาษพับกันหน้าเอกสารออกจากเอกสารทุกครั้งหลังจากรับสำเนาเอกสารแล้ว ส่วนเอกสารที่ยังอ่านไม่จบสามารถฝ่ากไว้ที่ห้องพักเอกสาร โดยเอกสารต้นฉบับมีระยะเวลาการใช้ 2 สัปดาห์ ในไมโครฟิล์ม 1 วัน ส่วนผู้คิ้นกว้างที่ต้องการพิมพ์โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติม เช่น หัวข้อ วันที่ สถานที่ ผู้รับ ผู้ส่ง เป็นต้น สามารถนำเอกสารที่ต้องการพิมพ์มาให้เจ้าน้ำที่คิ้นกว้างทราบและดำเนินการได้

VIDEO	AUDIO
ประมวลภาพตั้งแต่ต้นจนจบ	หากนีข้อสองสับประการใด เจ้าหน้าที่ของสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ยินดีให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ เพราะผู้ใช้เอกสารทุกคนมีส่วนสำคัญที่จะช่วยรักษาทุกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ให้คงอยู่ตลอดไป และส่งต่อมรดกของชาติอันทรงคุณค่าเหล่านี้ให้กับอนุชนรุ่นหลัง เพื่อเป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญต่อการศึกษาค้นคว้า วิจัยของชาติสืบไป

สรุปผลการดำเนินงาน
โครงการความรู้ด้านการบริการเอกสารจดหมายเหตุ :
เครื่องมือแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ
งบประมาณประจำปี ๒๕๕๒

ตามที่สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ได้รับอนุมัติให้จัดทำโครงการความรู้ด้านการบริการเอกสารจดหมายเหตุ : เครื่องมือแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๕๒ งบมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติได้รับการอนุรักษ์ (๐๕๗๐๑)

สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ดำเนินการจ้างเหมา บริษัท มัลติมีเดีย โซลูชั่น กรุ๊ป จำกัด ดำเนินการถ่ายทำเพื่อผลิต DVD แนะนำการใช้เอกสารจดหมายเหตุตามรายละเอียดที่สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติเป็นผู้กำหนด จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด (ประกอบด้วย ความยาว ๖๕ นาที และ ความยาว ๘ นาที) เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) และดำเนินการแจกจ่าย เพย์แพรคุ้มกันแนะนำขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุในรูปแบบ DVD ให้แก่หน่วยงาน องค์กร และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งส่งข้อมูลให้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ลงในเว็บไซต์ของกรมศิลปากร และของสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ซึ่งเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อช่วยให้ผู้ค้นคว้ารู้จักขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ มีความเข้าใจ กระหนก ในคุณค่าความสำคัญของเอกสารจดหมายเหตุ และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุให้อยู่ในสภาพดี เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติตลอดไป

ภาคพนวก

— ๙๙ —

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป โทร.๐ ๒๕๖๑ ๑๕๘๘ ต่อ ๑๑๔, ๒๓๐
โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๕๓๔๑

ที่ ๖๖๐๔๗/

วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง การเผยแพร่ขั้นตอนการใช้บริการเอกสารจดหมายเหตุลงใน web site

เรียน หัวหน้างานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้วยกลุ่มบริการและประสานส่งเสริมกิจการจดหมายเหตุ สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ
ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือแนะนำขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ ในรูปแบบ DVD เพื่อเป็นการเผยแพร่
ประชาชนพัฒนาการใช้เอกสารจดหมายเหตุ และให้ผู้ใช้บริการรู้จักขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุที่
ถูกต้อง

บัดนี้ การดำเนินโครงการได้เสร็จสมบูรณ์แล้ว สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ มีความ
ประสงค์จะนำข้อมูลดังกล่าวลงเผยแพร่ใน Web site ของกรมศิลปากร และของสำนักหอจดหมายเหตุ-
แห่งชาติ ทั้งนี้ได้มอบหมายให้นางบุศยารัตน์ คุ่เทียม นักจดหมายเหตุ ชำนาญการ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

กฤษ ๒

(นางสาวกรพินธ์ ทวีตา)

หัวหน้ากลุ่มบริการและประสานส่งเสริมกิจการจดหมายเหตุ

จ. ๑๒.....yatwad

ตัวชี้วัดที่ 3.1.2 ร้อยละของจำนวนองค์ความรู้ด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่เก็บรวบรวมได้เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 (รอบ 9 เดือน)

ชื่อโครงการ ความรู้ด้านบริการจดหมายเหตุ : จัดทำเครื่องมือแนะนำขั้นตอนการใช้ออกสารจดหมายเหตุ งบประมาณ 150,000 (บาท)

องการดำเนินงาน	กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน		ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	หลักฐานประกอบ
		ผลผลิต	ผลลัพธ์			
บ่งชี้ความรู้	- จัดตั้งคณะทำงานฯ - ประชุมคณะทำงานฯ	- แต่งตั้งคณะทำงาน - การประชุมคณะทำงาน	กำหนดแนวทางและ วางแผนการปฏิบัติงาน	มิถุนายน ๒๕๕๒ สิงหาคม ๒๕๕๒	หน.กบส. / นักจดหมายเหตุ และเจ้าหน้าที่ จดหมายเหตุ กบส.	- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน - รายงานการประชุม
รายงานความรู้ และการออก	- รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ : จาก web site ต่างๆ - การรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ปัญหาจาก การใช้ออกสารจดหมายเหตุ สภาพชั่วรุค ของเอกสารที่เป็นสาเหตุมาจากการให้ บริการ		องค์ความรู้ได้รับการ เรียนรู้ ครบถ้วน ถูกต้อง	ตุลาคม ๒๕๕๑ - พฤษภาคม ๒๕๕๒	หน.กบส.	- ทะเบียนการส่งซ่อน เอกสารจดหมายเหตุ - แหล่งข้อมูล
ติดต่อความรู้ที่ บบ	- การเรียนรู้เนื้อหาและขั้นตอนการ ใช้ออกสารจดหมายเหตุ - การตรวจแก้ไข ความถูกต้องสมบูรณ์ ของข้อมูล และภาษา - การสำรวจคัดเลือกเอกสารจดหมายเหตุ เพื่อประกอบการถ่ายทำ	เนื้อหา การแนะนำ ขั้นตอนการใช้ออกสาร จดหมายเหตุ	ความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ ของเนื้อหา	มิถุนายน - กันยายน ๒๕๕๒	หน.กบส. และ นักจดหมายเหตุ กบส.	- เนื้อหาแนะนำขั้นตอน การใช้ออกสารจดหมาย- เหตุ - หนังสือถึงอธิบดี เรื่องขอหมายผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแก้ไข script

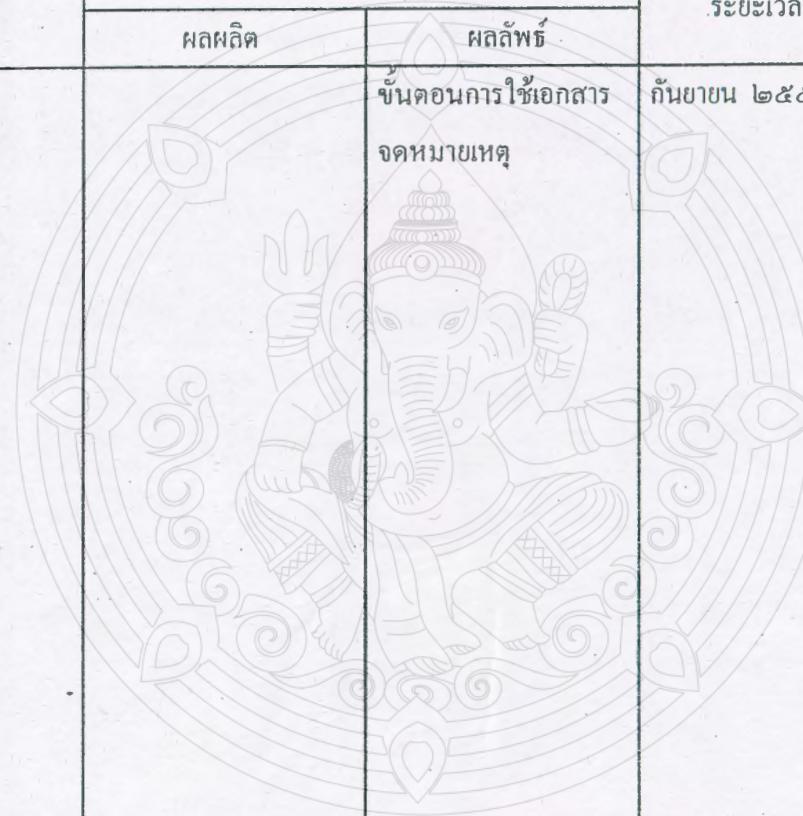
แบบฟอร์มขอรับงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ (ฉบับที่ ๑ . ๑๙)

ชื่อโครงการ ความรู้ถ้าบ้านบริการจดหมายเหตุ : จัดทำเครื่องมือแนะนำขั้นตอนการใช้เอกสารจดหมายเหตุ งบประมาณ 150,000 (บาท)

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน			ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	หลักฐานประกอบ
		ผลผลิต	ผลลัพธ์			
- การสำรวจสถานที่ ให้ข้อมูล เตรียมการ ถ่ายทำ - การตรวจสอบแก้ไขงาน ความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ของการถ่ายทำ DVD						
- การควบคุม คุณภาพ การถ่ายทำ DVD บันทึกภาพและเสียง - การตรวจสอบแก้ไขงาน ความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์	- script - การกำหนดแผน ระยะเวลาการถ่ายทำ DVD ตัดต่อและบันทึก ^{เสียง}	การถ่ายทำ DVD บันทึกภาพ และเสียง DVD จำนวน 1,000 แผ่น	กันยายน ๒๕๖๒	หน.กบส. และ นักจดหมายเหตุ กบส.		
- นำ DVD ลง web site ของกรมศิลปากร และสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ	ฐานข้อมูลใน web site	ข้อมูลที่ได้รับการ บันทึกลงใน web site	กันยายน ๒๕๖๒	กบส. / ศูนย์ เทคโนโลยีสาร สนเทศ กรมศิลปากร	บันทึกจากหัวหน้ากลุ่ม บริการฯ ถึงหัวหน้า งานเทคโนโลยีสารสนเทศ	
- แจกจ่าย DVD แก่ หน่วยราชการ สถาบันศึกษา หน่วยงานจดหมายเหตุ ผู้กันคว่าวิจัยที่เป็นเครือข่าย	DVD 1,000 แผ่น	ได้เผยแพร่ความรู้ เรื่องเอกสาร จดหมายเหตุ และ				

รายงานการดำเนินงาน ประจำเดือน พฤษภาคม ๒๕๕๗ (งบดุล ๑ ล้านบาท)

ชื่อโครงการ ความรู้ด้านบริการจดหมายเหตุ : จัดทำเครื่องมือแนะนำขั้นตอนการใช้ออกสารจดหมายเหตุ งบประมาณ 150,000 (บาท)

การดำเนินงาน	กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน		ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	หลักฐานประกอบ
		ผลผลิต	ผลลัพธ์			
- เผยแพร่ DVD ผ่าน web site กรณีศึกษา และ web site สำนัก ห้องคหมายเหตุแห่งชาติ			ขั้นตอนการใช้ออกสาร จดหมายเหตุ	กันยายน ๒๕๕๗	กบส.	- หนังสือสั่งมอบ DVD - หนังสือตอบรับ DVD - จำนวนผู้เข้าชมใน web site